

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет агротехнологій та природокористування
Кафедра туризму

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

ОК7. Географія туризму

(обов'язковий)

Реалізується в межах освітньої програми: **«Туризм»**
(назва)

за спеціальністю: **242 «Туризм і рекреація»**
(шифр, назва)

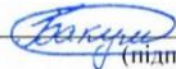
на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти

Розробник: А. В. Новікова, к.с.-г.н., старший викладач
(підпис) (прізвище, ініціали) (вчений ступінь та звання, посада)

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри туризму	протокол № 13 від 20 червня 2024 р.
	Завідувач кафедри <u>О.В. Коваленко</u> (підпис) (прізвище, ініціали)

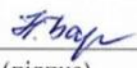
Погоджено:

Гарант освітньої програми О. В. Коваленко
(підпис) (ПІБ)

Декан факультету,
де реалізується освітня програма О.М. Бакуменко
(підпис) (ПІБ)

Рецензія на робочу програму (додається) надана: д.пед.н., професор В.П. Онопріснко
(ПІБ)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації (Н.М. Баранік)
(підпис)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 10.07. 2024 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Географія туризму			
2.	Факультет/кафедра	Агротехнологій та природокористування / Туризму			
3.	Статус ОК	Обов'язковий			
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)	ОПП «Туризм» Спеціальність 242 «Туризм і рекреація»			
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркових ОК)				
6.	Рівень НРК	6 рівень			
7.	Семестр та тривалість вивчення	Дисципліна викладається протягом 2 семестру			
8.	Кількість кредитів ЄКТС	5 кредитів (150 годин)			
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття) денна / заочна форма навчання			Самостійна робота денна / заочна форма навчання
		Лекційні	Практичні (семінарські)	Лабораторні	
	II семестр	38/2	38	-	74
10.	Мова навчання	Українська			
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Новікова Анна Віталіївна, к.с.-г.н., старший викладач кафедри туризму, кабінет 211е			
12.	Контактна інформація	Ел. адреса: anovikova1208@gmail.com			
13.	Загальний опис освітнього компонента	Теоретична та практична підготовка студентів щодо формування сучасного суспільногеографічного мислення та системи загальних та спеціальних компетентностей з теоретичних основ вивчення географії туризму, формування міжнародних туристичних потоків та особливостей територіальної організації туризму в світі.			
14.	Мета освітнього компонента	Метою навчальної дисципліни є отримання майбутніми фахівцями сфери туризму професійних знань з теорії і методології географічних досліджень та туристичного ресурсознавства, формування базового світогляду щодо впливу географічних умов на формування туристичного продукту, а також умов розвитку спеціалізованих видів туризму в регіонах та країнах світу.			
15.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	Освітній компонент базується на вивченні таких дисциплін шкільної програми як: біологія, географія, екологія, а також є основою для: Туропереїтинг, Основи рекреології та курортної справи, Основи екскурсійної діяльності, Міжнародний туризм.			
16.	Політика академічної доброчесності	При виконанні практичних робіт, написанні модульних, атестаційних та екзаменаційних робіт студент обов'язково має дотримуватись правил академічної доброчесності. При виявленні фактів списування або академічної не доброчесності робота виконана студентом не зараховується.			
17.	Посилання на курс у системі Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=3819			

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Як оцінюється ПРН
ПРН2. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.	Проведення модульного та атестаційного контролю Індивідуальні завдання, презентації, доповіді. Уважна перевірка та аналіз виконаних завдань. Написання рефератів, есе, планів-конспектів з дисципліни.
ПРН4. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору.	Проведення модульного та атестаційного контролю Індивідуальні завдання, презентації, доповіді. Уважна перевірка та аналіз виконаних завдань. Написання рефератів, есе, планів-конспектів з дисципліни.
ПРН5. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території.	Проведення модульного та атестаційного контролю Індивідуальні завдання, презентації, доповіді. Уважна перевірка та аналіз виконаних завдань. Написання рефератів, есе, планів-конспектів з дисципліни.
ПРН25. Поширювати природоохоронне ставлення до довкілля шляхом розробки та реалізації екологічних турів.	Проведення модульного та атестаційного контролю Індивідуальні завдання, презентації, доповіді. Уважна перевірка та аналіз виконаних завдань. Написання рефератів, есе, планів-конспектів з дисципліни.

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу. Денна / Заочна форма навчання			Рекомен- дована літера- тура	
	Аудиторна робота		Самост. робота		
	Лк	П.з / семін.	Лаб. з.		
Тема 1. Географія туризму в системі географічних наук 1. Об’єкт, предмет та завдання географії туризму. 2. Історичні передумови виникнення географії туризму. 3. Розвиток географічних ідей у Європі та Україні. 4.Сучасний етап розвитку географії туризму.	4	4		10	1, 2, 8, 10
Тема 2. Земля у космічному просторі 1. Походження і розвиток Сонячної системи та планети Земля. 2. Земля в космічному просторі. 3. Форма Землі.	4	4		9	2, 4, 6, 7, 9
Тема 3. Рухи землі 1. Магнітосфера. 2. Осьове обертання Землі та його географічні наслідки. 3. Сила Коріоліса та її вплив на природу Землі.	2	2		9	3,5, 7, 10
Тема 4. Значення гравітації в земних і позаземних процесах 1. Нерівномірність гравітаційного поля Землі. 2. Фактори, що зумовлюють полярне стиснення. 3. Утворення припливної хвилі	4	4		9	1, 2, 6, 8, 9, 10, 11
Тема 5. Літосфера 1. Будова літосфери. 2. Тектонічні рухи земної кори. 3. Вулканічна діяльність. 4. Екзогенні процеси рельєфоутворення. 5. Види рельєфу.	4	4		9	3, 4, 5, 7, 9
Тема 6. Атмосфера 1. Склад і будова атмосфери. 2. Циркуляція атмосфери. 3. Погода і клімат.	4	4		9	1, 2, 3, 8, 9, 10
Тема 7. Гідросфера та її планетарна роль 1. Властивості води. 2. Колообіг води в природі. 3. Світовий океан. 4. Підземні води. 5. Поверхневі води.	4	4		9	4, 6, 7, 9, 10, 11
Тема 8. Географічні пояси і зони 1. Склад, межі та будова географічної оболонки 2. Закономірності цілісності та кругообігів речовини та енергії у географічній оболонці 3. Закономірності ритмічності й безперервності та нерівномірності розвитку географічної оболонки 4. Закономірності зональності та азональності у географічній оболонці	4	4		10	1, 2, 3, 8, 9, 10
Тема 9. Ландшафтна сфера землі 1. Сутність поняття ландшафт 2. Особливості розуміння сутності ландшафтів у різних країнах 3. Ландшафт як система. 4. Термін «ландшафт» поза полем географії. 5. Провідні властивості ландшафтів	4	4			1, 2, 3, 8, 9, 10
Тема 10. Екологічні та соціальні проблеми життя людства у географічному просторі 1. Природне середовище існування людства. 2. Поняття «природні ресурси». Класифікації природних ресурсів. 3. Поняття про антропосферу та ноосферу. 4. Негативні та конструктивні впливи суспільства на геосфери. 5. Особливості сучасної екологічної кризи. 6. Основні шляхи екологізації ноосфери.	4	4			1, 2, 3, 8, 9, 10
Всього за семестр	38	38		74	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ПРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем під час аудиторних занять, консультацій)	Кількість годин денна/ заочна	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)	Кількість годин денна/ заочна
ПРН 02. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.	- проведення лекційних занять з використанням мультимедійних презентацій та практичних робіт	19	- опрацювання додаткового матеріалу за заданими темами, - аналіз проведеної роботи під час виконання практичних завдань та підготовка до захисту практичних робіт, - написання рефератів.	19
ПРН 04. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору.	- проведення лекційних занять з використанням мультимедійних презентацій, проведення практичних робіт	19	- опрацювання додаткового матеріалу за заданими темами, - аналіз проведеної роботи під час виконання практичних завдань та підготовка до захисту практичних робіт, - написання рефератів.	18
ПРН 05. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території.	- проведення лекційних занять з використанням мультимедійних презентацій та практичних робіт	19	- опрацювання додаткового матеріалу за заданими темами, - аналіз проведеної роботи та підготовка до захисту пр. робіт, - написання рефератів та/або тез доповідей.	19
ПРН25. Поширювати природоохоронне ставлення до довкілля шляхом розробки та реалізації екологічних турів.	- проведення лекційних занять з використанням мультимедійних презентацій та практичних робіт	19	- опрацювання додаткового матеріалу за заданими темами, - аналіз проведеної роботи під час виконання практичних завдань та підготовка до захисту практичних робіт, - написання есе та/або тез доповідей.	18
Всього годин		76		74

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Практична робота 1. Порівняння планет сонячної системи	6 балів / 6%	До 2 тижня
2.	Практична робота 2. Визначення параметрів орбітального руху землі	6 балів / 6%	До 2 тижня
3.	Практична робота 3. Визначення параметрів орбітального руху землі	6 балів / 6%	До 3 тижня
4.	Практична робота 4. Осьове обертання землі	6 балів / 6%	До 4 тижня
5.	Практична робота 5. Методика визначення поясного часу	6 балів / 6%	До 6 тижня
6.	Практична робота 6. Робота з телурієм. Сезонні зміни	6 балів / 6%	До 7 тижня
7.	Модульний контроль (практична робота 7, тест множинного вибору)	10 балів / 10%	До 8 тижня
8.	Практична робота 8. Розподіл суші і води на землі	6 балів / 6%	До 9 тижня

9.	Практична робота 9. Розв'язування задач на час	6 балів / 6%	До 10 тижня
10.	Практична робота 10. Визначення висоти сонця над горизонтом	6 балів / 6%	До 11 тижня
11.	Практична робота 11. Прояви загальних закономірностей географічної оболонки	5 балів / 5%	До 12 тижня
12.	Практична робота 12. Масштаб. Карта.	5 балів / 5%	До 13 тижня
13.	Практична робота 13. Характеристики сонячної радіації	5 балів / 5%	До 14 тижня
14.	Практична робота 14. Тепловий режим підстилаючої поверхні та атмосфери	5 балів / 5%	До 15 тижня
15.	Модульний контроль (практична робота 15, тест множинного вибору).	10 балів / 10%	До 15 тижня

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Практична робота 1. Порівняння планет сонячної системи	0 балів	1-3 бали	4-5 балів	6 балів
	Практична робота не виконана	Робота виконана зі значними помилками, в тому числі орфографічними	Робота виконана з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі	Робота виконана вірно, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Практична робота 2. Визначення параметрів орбітального руху землі	0 балів	1-3 бали	4-5 балів	6 балів
	Практична робота не виконана	Робота виконана зі значними помилками, в тому числі орфографічними	Робота виконана з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі	Робота виконана вірно, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Практична робота 3. Визначення параметрів орбітального руху землі	0 балів	1-3 бали	4-5 балів	6 балів
	Практична робота не виконана	Робота виконана зі значними помилками, в тому числі орфографічними	Робота виконана з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі	Робота виконана вірно, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Практична робота 4. Осьове обертання землі	0 балів	1-3 бали	4-5 балів	6 балів
	Практична робота не виконана	Робота виконана зі значними помилками, в тому числі орфографічними	Робота виконана з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі	Робота виконана вірно, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Практична робота 5. Методика визначення поясного часу	0 балів	1-3 бали	4-5 балів	6 балів
	Практична робота не виконана	Робота виконана зі значними помилками, в тому числі орфографічними	Робота виконана з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі	Робота виконана вірно, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі

Практична робота 6. Робота з телурієм. Сезонні зміни	0 балів	1-3 бали	4-5 балів	6 балів
	Практична робота не виконана	Робота виконана зі значними помилками, в тому числі орфографічними	Робота виконана з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі	Робота виконана вірно, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Модульний контроль (тест множинного вибору)	0-2 бал	3-5 бали	6-8 бали	9-10 балів
	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест
Практична робота 8. Розподіл суші і води на землі	0 балів	1-3 бали	4-5 балів	6 балів
	Практична робота не виконана	Робота виконана зі значними помилками, в тому числі орфографічними	Робота виконана з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі	Робота виконана вірно, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Практична робота 9. Розв'язування задач на час	0 балів	1-3 бали	4-5 балів	6 балів
	Практична робота не виконана	Робота виконана зі значними помилками, в тому числі орфографічними	Робота виконана з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі	Робота виконана вірно, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Практична робота 10. Визначення висоти сонця над горизонтом	0 балів	1-3 бали	4-5 балів	6 балів
	Практична робота не виконана	Робота виконана зі значними помилками, в тому числі орфографічними	Робота виконана з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі	Робота виконана вірно, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Практична робота 11. Прояви загальних закономірностей географічної оболонки	0 балів	1-2 бали	3-4 бали	5 балів
	Практична робота не виконана	Робота виконана зі значними помилками, в тому числі орфографічними	Робота виконана з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі	Робота виконана вірно, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Практична робота 12. Масштаб. Карта.	0 балів	1-2 бали	3-4 бали	5 балів
	Практична робота не виконана	Робота виконана зі значними помилками, в тому числі орфографічними	Робота виконана з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі	Робота виконана вірно, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі

Практична робота 13. Характеристики сонячної радіації	0 балів	1-2 бали	3-4 бали	5 балів
	Практична робота не виконана	Робота виконана зі значними помилками, в тому числі орфографічними	Робота виконана з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі	Робота виконана вірно, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Практична робота 14. Тепловий режим підстилаючої поверхні та атмосфери	0 балів	1-2 бали	3-4 бали	5 балів
	Практична робота не виконана	Робота виконана зі значними помилками, в тому числі орфографічними	Робота виконана з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі	Робота виконана вірно, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Модульний контроль (тест множинного вибору)	0-2 бал	3-5 бали	6-8 бали	9-10 балів
	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
69-74	D	задовільно	
60-68	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

5.2. Формативне оцінювання

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Усне опитування після вивчення кожної теми	Після завершення вивчення теми
2	Усні відповіді на окремі питання під час проведення лекцій та практичних робіт	Протягом всього семестру
3	Аналіз текстів за темами курсу опрацьованих студентом самостійно	Протягом всього семестру
4	Захист практичних робіт	Після здачі роботи
5	Проходження тестування з атестації та модульного контролю зі зворотнім зв'язком з викладачем	Відповідно до графіка навчального процесу

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1 Основні джерела

1. Смаль І. Географія туризму: навчальний посібник. Ніжин : ПП Лисенко М. М., 2011. 576 с.
2. Доценко А. І. Географія туризму: навчальний посібник. Київ : В-во «Університет «Україна», 2020. 178 с.
3. Семенов В. Ф., Назаренко О. В. Географія туризму: навчальний посібник. Одеса : «Атлант» ВОІ СОІУ, 2016. 404 с.
4. Аріон О. В. Географія туризму: навчально-методичний посібник. Київ: Обрії, 2014. 172 с.
5. Кузик С. П. Географія туризму: навчальний посібник. Київ : Знання, 2011. 271 с.
6. Кляп М. П., Шандор Ф. Ф. Сучасні різновиди туризму: навч. посіб. Київ : Знання, 2018. 334 с.
7. Любіцева О. О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти). Київ : Альтерпрес, 2015. 436 с.
8. Безуглий В. В. Економічна і соціальна географія зарубіжних країн: навчальний посібник. Київ : ВЦ «Академія», 2017. 704 с.
9. Блій Г. Д., Муллер П., Шаблій О. І. Географія. Світи, регіони, концепти. Київ :Либідь, 2016. 740 с.
10. Ткаченко Т. І. Сталий розвиток туризму: теорія, методологія, реалії бізнесу. Київ : В-во КНТЕУ, 2017. 537 с.
11. Юрківський В. М. Регіональна економічна та соціальна географія. Зарубіжні країни : навчальний посібник. Київ : Либідь, 2018. 416 с.

Інформаційні ресурси

Всесвітній економічний форум (англ.) URL:

<http://www.weforum.org/en/initiatives/gcp/index.htm>

Всесвітня рада з туризму і подорожей (The World Travel & Tourism Council) (англ.) URL:

http://www.wttc.org/eng/Tourism_Research/Economic_Data_Search_Tool/index.php

Офіційний сайт Світової спадщини ЮНЕСКО (англ.) URL:

<http://whc.unesco.org>

The World Factbook ЦРУ США (англ.) URL:

<http://www.cia.gov>

World Tourism Organization UNWTO. URL:

<http://www2.unwto.org>

Закон України «Про туризм». URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95%D0%B2%D1%80#Text>

Міжнародні нормативно-правові акти в галузі туризму. URL:

https://tourlib.net/books_ukr/pucentejl085.htm

**РЕЦЕНЗІЯ НА РОБОЧУ ПРОГРАМУ (СИЛАБУС)
ГЕОГРАФІЯ ТУРИЗМУ**

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента гарантом або членом проєктної групи	Так	Ні	Коментар
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають передбаченим ПРН (для обов'язкових ОК)	+		
Результати навчання за освітнім компонентом дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	+		

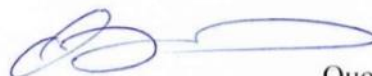
Член проєктної групи ОП «Туризм»:

(підпис)

Єпик Л. І.
(ІПН)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента викладачем відповідної кафедри	Так	Ні	Коментар
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	+		
Результати навчання (ДРН) стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної	+		
Зміст ОК сформовано відповідно до структурно-логічної схеми	+		
Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання (ДРН)	+		
Освітній компонент передбачає навчання через дослідження, що є доцільним та достатнім для відповідного рівня вищої освіти	+		
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету/факультету	+		
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом	+		
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента	+		
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання (ДРН)	+		
Література є актуальною	+		
Перелік навчальних ресурсів містить необхідні для досягнення ДРН програмні продукти	+		

Рецензент (викладач кафедри туризму)

(підпис)

Онопріснко В. П.
(ІПН)